

Kaut gurdeno miesu man māca
Sen — slimība, trūkums, bads, —
Nekā viņi nepanāca:
Droši nākotnē raugās skats!
Lai nemieru kapā grūžu, —
Daudz izmisā sasniedzu:
Es visu savu mūžu
Dzīves cīņai dziedāšu.

JĀNIS KĀRSTENIS /1884 – 1921/

JĀNIS
KĀRSTENIS

SALNAS
RĪTI

Cēsīs, 1906.

Grāmatu apgādniecības „Arājs” izdevums.

Drukāts J. Ozola drukātavā, Cēsīs.

Jānis Kārstenis 1906
© Eraksti 2024
53 lpp. / ~ MB

Palaidnis.

Tas sen jau... tu nāci
Biedināt
Un mani par palaidņo
Dzīvi rāt.

Ai, māte! Vaj tevi
Klausīju?
Ar spieķi rokā
Es aizgāju.

Ar spieķi rokā
Es aizgāju
Un dzēru un smēju
Un liksmoju.

Bet sirds bija tukša...
Drūms tapa gars
Un tumšs mans dzīves
Pavasars.

Nu atkal tu nāci
Biedināt
Un mani par palaidņo
Dzīvi rāt.

Ai, māte! Nu cerības
Zudušas,
Un tevi sedz zaļās
Velēnas.

1901.

Ērglis gūstībā.

Fabrikas troksnis... gruži, mēsli;
Ātri skrejošas mašīnas kladz —
Un manu miesu, manu dvēs'li
Tvaiku un putekļu blāķi žņaudz.

Ilgojos, tvīkstu pēc izbaudu=dzīves,
Mīlas sauldienām mirdzošām,
Plašo, zālaino stepju brīves,
Ziedaiņām tēvmājas ielejām!...

Slāpstu pēc ziedoņa vīna malka,
Krūtis kas dziedē, puto un dzirkst
Un pēc jūtu reiboņa šalka,
Kuņā prāti un domas spirgst!

Ilgojos savas netīrās drānas
Mazgāt nirvanas ūdeņos —
It kā naktssapņu burvīgās mānās —
Mūžīgi šķīsts lai kļūtu tos! —

Nīkstu — ai! — nīkstu bez brīvas elpas,
Zeltainā saulītes spožuma;
Šeitan — tik šaurās un saspīstās telpās —
Aizeju bojā bez glābiņa!

Troksnis un malšanās... gruži, mēsli!
Ātri skriedamas mašīnas kladz — —
Un arvien vairāk man miesu, dvēs'li
Tvaiku un putekļu blāķi žņaudz!

1901.

Klaidonis zeltajūtīs.

Lielpilsētas dzīve,
Nīstu tevi!
Nīstu visu, visu —
Nīstu sevi!

Še man šķīstās jūtas
Baudā rima,
Dzīves netīrumos
Dvēs'le grima.

Un ar katru dienu
Dziļāk slīku — —
(Laikam, arī tādēļ
Vārgu, nīku?! — —)

Lielpilsētas dzīve,
Nīstu tevi,
Nīstu visu, visu —
Nīstu sevi!

1901.

* *
*

Es noskatos pakaļ
Braucējiem: —
Mana saule zuda
Aiz mākoņiem...

Nu man, kā ceļmalas
Stādam, nīkt — —
Caurām naktīm
Asarās slīkt!

1902.

Tur meža malā...

Tur meža malā
Ik vakarus,
Kad saule jau laižas
Nomaļus, —

Mēdz jauniets ar jaunieti
Pastaigāt iet
Un nebeidz liksmi
Tērzēt un smiet.

Un koku zari
Ietrīcas.
Pie debess pa zvaigznei
Jau iemirdzas...

Un meža naktsputni
Brēc un kliedz:
„Pie velna, pie velna
Kaisles triec!”

1902.

* *
*
*

Nabadzība — trūkums,
As'ras, izmisums,
Lamas — rupji vārdi,
Posts un noziegums;
Kliegšana pēc gaismas
Vienmēr ausīs skan...
Ai, kā dzīves cīņai
Dziedāt gribas man!

1902.

Saulgozī.

Te dievišķīgās saules stari
Deld sātāniskās kaislības —
Tās atstumdami, ļaužu bari
Sniedz rokas augš' — pēc dzīvības...

Te strautu viļņi putodami
No klinšu kalniem zemē šļāc
Un priežu meži, kustināti
No siltām ziedoņvētrām, šņāc.

Te līksmojoši rudzu lauki;
Zu norām ganu svilpes skan...
Ar līksmām jūtām sirdī raugi:
Te visuvisiem laimes gan'!

Te bieži — tautas bērnus svētot —
Pār kalniem vecais Pērkons grauj
Un, gaišus kristalldzīdrus vētot,
Uz zemi lietus lāses rauj...

Te ļaužu dzīvē — satiecība...
Steidz brālis brālim roku sniegt,
—————
Priekš tēvu-zemes galvu liekt.

1902.

* *
*

Es tiku tevi tā mīlējis,
Kā cits to nebūtu iespējis! — —
Nu rudens vētrās
Mirdz pēdējās mētras
Un pats es tik bāls, kā rudenis...

Es asarās, ilgās mītu te:
Bez tevis man dzimtene — svešatne;
Šķiet, tevis dēļ eju
Pavisam uz leju,
Tu ļaunā, tu ļaunā meitene!

1902.

* *
*

Veikals, netiklība,
Laiskums, vienaldzība — —
Dvēs'le sāp un cieš...

Varmācīgo spaidi,
Brāļu sāpju vaidi
Rokā spalvu spiež...

Un uz tev' vienādi —
Kaut ar labu rādi —
Pūlis zobus griež...

1902.

Ziemeļvēja dziesma.

Daudz uz manām lūpām
Ledusskūpstā krāts:
Aukstās nāves pūsmās
Manim rūdīts prāts.
Zinu es, kā bailēs
Skats uz dzīvi tīkst
Un kā izmisumā
Kājas klūp un līkst.
Zinu, cik daudz ilgu
Mīla sirdī ceļ
Un kā iznīcības
Domas prātus dzeļ.
Zinu es, kā šaubas
Alū dzēsties grib,
Kā no ļaudīm šķirtu
Moca grūtsirdīb';
Un kā nabadzības
Sausās rokas skauj,
Kā sirds daiļās jūtas
Ļaužu plāpas kauj,
Un kā paša vainā
Dvēs'le sāp un cieš
Un kā smagi plecus
Noslēpumi spiež...

1902.

* *
*

Ar sevi nemierā klistu
Pa nakti zvaigžņainu;
Tur upmalā lakstīgala
Trieц balsi sērīgu.

Vēl ausīs dun valša skaņas,
Priekš acīm šļāc dzirkstošs vīns — —
Nu brīnos, kā varēju būt es
Tik ļauns kā Petschorins!? *)

Tur upmalā lakstīgala
Trieц balsi sērīgu,
Kā atvīla — k a i t ē d a m i e s —
Draugs draugam līgavu...

1902.

Daudzreiz jau esmu domājis es...

Daudzreiz jau esmu domājis es,
Domājis vienmēr — bez skaita, bez skaita:
Dzīve, cik ļauna gan esi tu,
Dzīve, kāds gan tev mērķis un gaita?!..

Sārtpuķes pļavmalā zeļ un zied, —
Nomāc tās asās izkopts vara;
Lepnais, zaļoksnais ozola stāvs
Sadragāts ļimst no zibens spara.

Siltus, spīdīgus saulstarus
Aplāj tumšas mākoņu drūzmas;
Centīgus, spēcīgus raksturus
Jaunībā noskūpsta nāves pūsmas — — —

Daudzreiz jau esmu domājis es,
Domājis vienmēr — bez skaita, bez skaita:
Dzīve, cik ļauna gan esi tu,
Dzīve, kāds gan tev mērķis un gaita?!...

1902.

*) Petschorins — galvenā persona Ļermontova romānā „Герой нашего времени”.

Zvaniem skanot.

Trīcošas zvana skaņas,
Skumjas, ilgošanās
Prātus un jūtas trauc...

Vientuls pa ievziedu leju,
Pa mežiem, pa laukiem eju —
Atmiņu mostas daudz...

Jūtu un domu nasta,
Smaga, neaprasta
Smadzenes karsē un jauc...

Ai, kaut vēl reiz tik' būtu
To, ko tik mīļu jūtu,
Kaisli skūpstīt ļauts!

Glāstīt tās naktsmelnos matus,
Izlūgties mīļus skatus! —
Jaukais sapnis rauts...

Vientuls pa laukiem klīstu,
Klīstu, bālu un vīstu — —
Kapu zvani sauc...

1902.

Grūtas cīņas.

(Noraksts no kāda zemē atrasta papīra.)

Cik daudzreiz sajūsmības brīžos
Tev altārpriekšā solījies
Un, ceļos meties, slapjām acīm
Uz tavu krustu raudzījies...

Tev zvērēju,
Tev zvērēju...

Tev zvērēju ar siržu as'nīm —
Pie visa, kas man dārgs un īsts —
Pa straujās dzīves viļņiem šūpots,
Tev palikt uzticams un šķīsts,

Priekš Tevis censties,
Pūlēties!...

Tev zvērēju — — bet nevaldāmi
No daimonvaras musināts —
Kaut kaŗoju pret to, cik spēju —
Pēc baudas slāpa ļaunais prāts,

Kur „priekus” man’
Un glāzes skan.

Un aizraujošā kaislu vētrā
Es visu, visu aizmirsu — —
Par naudu pakļīdušas būtes
Pie krūtīm spiedis, skūpstīju:

Pilns zeltkauss tverts
Un malkiem dzerts...

Tak — Tavu tēlu atceroties —
Pie Tevis atkal nonācu,
Bet vēlāk neapdomu soļus
Es atkal tumsā staigāju —

Un maldījos
Un maldījos. —

Nu melnās, putekļainās drānas
Vēl vienreiz īgni nosviežu;
Bez miera, ievainotu sirdi,
Pēc Tevis prasu, meklēju...

Mans vakars, rīts
Kā miglā tīts...

Pēc tevis meklēju — — tak jūtu:
Maz attīstīts mans gribas spēks:
Drīz, drīz — pret paša gribu — atkal
Man’ sagrašs vecais, ļaunais grēks! —

Tais’ acis ciet’ —
Uz leju iet!...

1902.

Kāja slīdēja.

Es krasta malā stāvu
Un viļņos lūkojos:
Tu peldi aizvērtām acīm
Prom tumšos dziļumos...

Aiz tevis nu septiņas krāsas
Tik brīnišķi mirdzošās,
Pār galvu tev saules stari,
Cīruļu dziesmas trīcošās.

Tev debesdzidrajos viļņos
Baltas ūdensrozes māj...
Bet kad tu vēl tālāk peldi, —
Tās draudoši ceļā stāj — — —

Ar izmisušu skatu
Es viļņos lūkojos:
Tu slīdi aizvērtām acīm
Prom šausmīgos atvaros. —

1902.

Pa plato dzīves ceļu ejot...

Pa plato dzīves ceļu ejot
Ar smiltīm drānas pārklājas —
Un kairiem, nekaunīgiem smaidiem
Tad grēks pie krūtīm pieglaužas...

Ar šausmām nogriežos un bēgu,
No viņa spēji atgainos,
Bet mazliet vēlāk — negribēdams —
Es viņa varai padodos...

Un manas iztvīkušās lūpas
Tā ledusaukstos skūpstus sūc.
Un gaisā, liekas, draudēdami
Pār galvu kapu zvani dūc.

1902.

Rudens salnā.

Ardievu uz visu mūžu,
Manas zelta cerības!
Un siržu jūtas it visas
Man nāvīgi vaiņotas...

Par velti vēl kūko laimi
Man, mežmalas dzeguzīt:
No skumīgām domām dzītas,
Iz acīm asaras rit...

Vaj domāju, dzīve, ka ņemsi
Tu šādu virzienu?! — —
Cik briesmīgi karsti — bet velti —
Sapņoju, mīlēju, cerēju!...

1903.

* *
*

Man jādzīvo, jācer,
Jācenšas:
Nost, dzīvi postošās
Kaislības!

1903.

Praviets.

Es nešķītos ārstēt sadzīves vāt's —
Tak tiku no augšienes aicināts
Ar dievišķu spēku,
Lai Judejas grēku
Bez bailēm rāj un tiesā mans prāts!

Es mācīju vārdiem dedzīgiem,
Bet tautieši neiesila no tiem, —
Man ziedi plūkti...
Es raudāju rūgti

Uz Jeruzalemes gruvešiem:

„Tu atstāta, tukša, vientule;
Kā noskumusi atraitne,
Kas grūtās bēdās
Un siržu ēdās...
Kungs! vaj vēl ilgi mums sērot te?!” —

Man ideālus dievīgus
Bij redzēt smietus un plosītus — —
Bet tēvi un dēli
Ar naida kvēli
Pret mani cēla akmeņus — — —

1903.

Bailēs.

Tur klauvē kāds pie loga rūfīm:
Man zīle baigas ziņas nes — —
Un atkal es ar sparū traukšos
Pēc izdzīves, pēc izdzīves! —

Ak, labais gars, man stāvi klātu,
Slēdz grēka-ceļu vārtus ciet’
Un dziedē izmisušo prātu!...
Mans ceļš uz staignu purvu iet — — —

1903.

* *
*

Ne par velti
Saka:
„Mūsu jaunība —
Traka!...”
Paturot
Lielo vaļu,
Viņa sev izvēl
Šausmīgu daļu...

Miesa un spēki
Tai zūd un sirgst,
Acis tai rūgtās
Asarās mirkst...
Grēki iz dzīslām
Tai asinis lok,
Viņa pate sev pamazām
Kapu rok — — — —

1903.

Sirdsdārzā.

Krita agra salna
Ziedoņnaksniņā;
Visi ziedi nīka
Manā dārziņā.
Nīka... viņi zemē
Mūža dūsu rod...
Nu man līgaviņai
Nav nekā ko dot!

1903.

Es baidos celt acis uz augšu.

Es baidos celt acis uz augšu,
Tās sen jau asarās mirkst;
Lūgt — grēku dēļ — kaunos Tevi:
Sirds asiņu krāsā dzirkst...

Ak tēvs, tu jau gan zini, —
Man miesa un dvēsele sirgst...
Es baidos celt acis uz augšu,
Tās sen jau asarās mirkst...

1903.

Netiklība.

Es tēlošu viņu: — acs kaisli tai zib,
Sen sveša tai šķīstā mīlestīb’;
 Starp ļaudīm tā laista,
 Kā dieviete, skaista,
Vēl pašā nāvē kas baudīt grib.

Tā baltām rokām sev upurus tveŗ,
Kas maldū tur izeja neapsveŗ...
 Tā nezāles kaisa
 Starp stādiem un maisa,
No audzē audzēm dzīvības spēkus dzeŗ.

Tai dvaša, no kuras reibumu vieš.
Kā nasta tā sadzīvei plecus spiež.
 Kā vieglu saivu,
 Tā cilvēces laivu
Caur krācēm uz šausmīgu atvaru griež.

1903.

* *
 *

Pēc ziemas ledainās,baigās
Viss plauka un atžirga, —
Nu ziedoņa lūpas maigās
Mūsu zemi skūpstīja.
No skūpsta šā dzīvinošā
Knašs asins pa dzīslām tai riet...
Te — — ziedonis gaitā možā
Uz citu vietu iet...
Un, kur tas speŗ savas kājas,
Tur laistās saules rīts
Un karogi plīvinājas,
Visas malu malās trīc...

1903.

Jauneklim.

Kad rupjas lamas
Tev ausīs iet, —
Jaunekli! slāpes
Un badu ciet!

Ciet slāpes un badu,
Tak neliecies, —
Tavām idejām vajaga
Sekmēties!

No pleciem rupjību
Nastu vel
Un lepni savu
Galvu cel!

1903.

Nespēcīga rezignācija.

Ja lepnajam prātam kādu reiz liec,
Tev mīlu lai ņem tas un nirvānai sniedz, —
Tad neejī laukā
Ne saulē, ne aukā —
Bet tūliņ kurlis un aklis tiec!

Tā redzētās ainas priekš acīm vāks,
Ja tāl'dienu dziesma tev ausīs kur nāks,
Tev agri un vēli
Sen'ilgu tēli
No jauna slimo sirdi māks...

Pa agrākām tekām kad staigāsi
Un vietīnas-paziņas skatīsi,
Tad skumjās jūsmās
Un atmiņu drūzmās
No jauna sevi saistīsi. — —

Ai, ai, cik ļoti nespēcīgs es,
Es — varenistiprais Herakless!
Zūd solīšanās
Un apņemsanās
Dēļ nieka, dēļ nieka meitenes!

1903.

Cilvēka bērns.

Es dzīvības akā smeļu...
Pie krūtīm mūžību glaust:
Man nesas prāti sev ceļu
Caur nāves klintīm lauzt!

1903.

Pār piemirkušo mežu...

Vairs tevis neredzēšu,
Mans ziedu-pavasars:
Pār piemirkušo mežu
Skrien kliegdam dzērvju bars...

Uz zemi kā pelēki dūmi
Jau rudens migla plok,
Un pļavas, noras un krūmi —
Viss viņas varā smok...

Es asarās ilgas dzēšu,
Spiež grūti viņu svars — —
Vairs tevis neredzēšu,
Mans ziedu-pavasars!...

1903.

Ar aiztaisītām acīm...

Tu paveries savā dārzā —
Tev acs tur tik' ērkšķus raug';
Tu paveries citu dārzos —
Tur sarkanās rozēs aug...

Tev actiņas cieti saista
Kā kloroformēts diegs,
Slīgst gurdeni rokas gar sāniem
Un virsū tev mācas miegs. — — —

Ir turpmāk to novērosiet,
Ja tikai dzīvosiet:
Ar aiztaisītām acīm
Ikviens uz postu iet...

1903.

Karstā darbistabā...

Karstā darbistabā
Grūti bija man — — —
Eju tūrā dabā
Ielas dārd un skan!
Svārkus vaļā taisu!
Gaiss pat še tik grūts — —
Tik šo pašu gaisu
Kāri elpo krūtīs!

1903.

* *
*
* *

Es zinu: tu līdzēt man nevari,
Kaut līdzcietīgi ar uzskati —
Kas skrandās klīsti
Un slimībā vīsti —
Tu bālais, drūmais jaunekli!

Pie vīra ļauna, nemīļa
Kā dzelžu ķēdēm es pieslēgta,
No sava cēlā
Sapiņu tēla
Sen-sen jau, kamēr atšķirta!...

Nāc, bēgsim! Mežu vienatnēs
Tur tevi apkampšu, skūpstīšu es:
Mēs... guruši, stīvi...
Šo bēdu dzīvi
Divas apnikušas dvēseles!

1903.

* *
*

Viens, augsti paceltu galvu,
Es droši soļoju
Starp nemieru, liekulību
Un bezgaitu, gļēvumu...

Par velti jūs ceļā stājat,
Sen izdeldēts mans grēks!
Pats zemē krītu — pašam
Man augšāmcelties spēks!

Jūs velti man ceļā stājat,
Lai sirdi vainotu! — —
Viens, augsti paceltu galvu,
Es droši soļoju!

1903.

Pie tevis, pie tevis...

Gan bieži es smeldzošās
Sāpēs vaidu
Un jausmās draudošās
Pats sevi baidu:
Pats bailes sev devis,
Es izmisis tieku — —
Tad atkal pie tevis
Sirds sajūt prieku!...
Pie tevis — cik saules,
Cik dzīvības, gaismas!
Tur zaudu es
Visas sāpes un baismas.
Tev zīžu mati,
Kā elsa tu pati...
Mani aicina dzīvot
Tavi acu skati — — —

1903.

Ilgas spieda sirdi...

Ilgas spieda sirdi... bezdarbībā
Dzīvoju:
Caurām dienām sapņodams pa laukiem
Līgoju...

Cik daudz velti aizvadītu dzīves
Vasaru! — —
Sirds nu pilna skumju, acis pilnas
Asaru...

1903.

* *
*

Kā veidojās dvēseles dzīlē
Daudz gadus man tavs tēls —
Tik ideāli-sapņains,
Kā eņģelis, šķīsts un cēls!

Be tu... arī tu... nu briedi
Pa dzīves platceļiem
Un smaidi, piespiesta, auksti
Ar skatiem viltīgiem...

Ak, nav jau še balta neviena, —
Šķiet: katris tik cenšas vilt...
Un es tā tvīku, tā tvīku
Pie šķīstām krūtīm silt!

1903.

Šausmu dziesma.

Mūsu īstā dzīvība —
Laiskumā vaj centībā —
Nebūtībai beidzas.
Milijoniem augumi

Atstāt dzīves skatuvi
Viens pēc otra steidzas...

Prāti gura, izmisa — —
Tumšā šaubu atvarā
Savus sapņus raku!
It nekas nav svēts vairs sen...
Un nu domas mani dzen
Dzīvot dzīvi traku!

1903.

Veca tenka.

Jaunības rožu=dienās
Daudz tā cerēja...

Dienas asarās vienās:
Velti tā mīlēja...

Savu kroni daiļo
Viņa zaudēja — —

Sievu drūmos, daiļo
Ļaudis nievāja...

Sirdi jūtu svelme
Viņai mocīja — —

Tumšā ezerdzelme
Viņu uzņēma — — —

1903.

Bezdarbis.

Pār klusajiem koku galiem
Kad kapsētas zvani zvan,
Daudz uztraucošu jūtu
Tad dvēselē mostas man.

Tās tiesā mani un soda,
Par bezgaitas dzīvi rāj
Un grūtsirdības segu
Uz miegainām acīm klāj — — —

Un allaž tādu jūtu
Daudz dvēselē mostas man,
Pār klusajiem koku galiem
Kad kapu zvani zvan...

1903.

Uz cīņu!

Māc dvēseles ziedus salna,
Auksts nāves viesulis šņāc
No drūmā kapsētas kalna —
Par dzīvību baidās prāts!
Es šausmīgu ainu jaušu...
Pie krūtīm dūres sist!
Uz cīņu! vēl nepaļaušu
Tik agri sevim krist!

1903.

Vagonā pie loga.

Pieguļnieku dūmi,
Zemas mājeles,
Nodzeltēj'šas smiltis,
Sīkas birztales — — —
Tomēr, tēvu zeme,
Tevi mīlu es!...

1903.

Sendienu atbalsis dvēselē.

Kur gan mieru ņemšu?!
Vaj lai vakars, rīts —
Seno dienu jūsmas
Manā dvēslē trīc!...

Ziedi, līgozdziesmas,
Debess klajums zils...
Upes jautrās čalas...
Skaņās trīcošs sils...

Pļavas... noras... meži...
Sauls staru kvēls...
Kaislas ilgujūtas,
Manas mīlās tēls...

Kur gan mieru ņemšu?!
Vaj lai vakars, rīts —
Seno dienu jūsmas
Manā dvēs'lē trīc!...

1903.

Iz lielpilsētas mūrīem...

Iz lielpilsētas mūrīem
Steidz bālas jaunavas,
Bez dzīvības stara vaigos,
Kā no marmora izcirstas...
Te brīvāki uzelpo dvaša
Iz krūtīm vaidošām
Un skati valdzinājas
Ar ainām brīnišķām. —

Bet tu — — tu spirta, sārta
Un tvīksti kā magone...
Tu... daiļā lauku puķe,
Kairā, sarkanā zemene!

1903.

Bērns.

Caur tevi man izrisās vaiņags — gods,
Caur tevi man jādzird bij ļaužu sods.

Tev bija dzimt:
Jau agri grimt...
Tu biji tikai par nastu dots...

Kad citus bērnus loloja,
Tiem rotas deva, tos skūpstīja,
Tad te, kā glaimi,
Bij jādzird tik zaimi
Un jācieš naidīgi sitieni...

Par daļu tev lamas un asaru palts...
Tu veidols no tēla, kas tik stalts
Ap mani bija,
Man' piemānīja...
Bet tagad pār tevi ūdens šalc —

1903.

Gals.

Nāk ziedons ar maigu lietu —
Sniegs laukos un sirdīs kūst,
Ik rītu, ik saulesrietu
Iz krūtīm tad dziesmas plūst!

Ja velti tu cerējusi,
Gals zieduvasarai, —
Tu vari tik'... noraudāt... klusi...
Pa... gaužai... asarai...

1903.

Nav sveša lieta...

Tev nabadzība bij māte,
Tev karājās šūpulis
Kur dūmi acis grauza
Un šņāca ziemelis...

Tu redzēji trūkumu, as' ras,
Kur tev un citiem smakt...
Tu ņēmi gaismas lāpstu,
Sāki tumsas purvā rakst!

Tev praviešu teikto gaismu
Acs redzēt vēlējās — —
Ai, cerošās dvēseles sapņi,
Tavas dārgās idejas!

Skan purvā cirvis un lāpsta,
Zūd siekstas dūņainās. — — —
Bet tagad pār taviem mērķiem
Dus zaļas velēnas...

Nu tagad pār taviem mērķiem
Līkst dzelīgu ērkšķu krūms
Un ap tava kapa krustu
Brāž lapas ziemelis drūms...

1903.

Nomalā.

Pēc dienas diena, pēc gada gads
Steidz joņiem, bez saules, bez prieka,
Tik' grūtsirdība un laimes bads —
Bet padarīts nava nenieka...

Te — bezļaužu nomalā — atmiņu bars
Māc sirdi un sāpīgi cilā...
Ai, tālais jaunības pavasars,
Tu debeszelts mirdzoši-zilā!

1903.

Bez panākuma.

Nu saulstari spožie
Jau mākoņos dziest — —
Ak, nezinu kur lai
Savas acis griezt:
Tukšs lauciņš un padoms
Un tukša sirds;
Uz atstātās pļavas
Tik' rasa mirdz...
Ak, vaj tā mirt bij manam
Ziedu vakaram?! —
Es tevi mīlēju
Ar asarām, ar asarām...

1903.

Ārsta uzgaidu istabā.

Rindā sēdekļi.
Krēslaina gaisma.
Pie sienām zirnekļi...
—————

Te, uzgaidot,
Baigas jausmas mati...
Ārā izejot —
Sūdzot,
Lūdzot,
Izmisuši skati...

1903.

* *
*
* *

Aiz tāles miglas plīvura
Man rādās aina bēdīga.

Tik' purvs ar purvu tur vienojas,
Caur mākoņiem saule nerādās.

Drūp dūmainas, tumšas mājeles,
Iz viņām vējš riebīgu smaku nes — —

Bet iekšā tur kliegzieni, nopūtas
Un netiklība... asaras — — —

Aiz tāles miglas plīvura
Man rādās aina bēdīga...

1903.

Mēs...

Mēs tik' par vienu domājam —
Par vieglu dzīvi, drēbēm, baudu,
Kā iegūt maizi vēderam
Un laiskojojot kā dabūt naudu.

Mēs dzīvojam kā kustoņi:
No mutes lauk' viens otram raujam,
Kam savādāki uzskati,
To nicinām, tam vaigā spļaujam.

Mēs neredzam, kā saule mirdz
Un ziedi pušķo zemesloku;
Mēs nezinām, kā iesilst sirds,
Kā spiež draugs savam draugam roku...

Mēs vaidām: „dzīve — grūtības...”
Resnāvēderiem un vaigiem sārtiem
Mēs viens pēc otra nozūdam —
Bez atmiņas — aiz kapu vārtiem — — —

1904.

Ne domu...

Ne domu, ne vārdu, ne darbu...
Gars bezgaitas miglā tīts,

Dzird ausīs šalkoņu skarbu,
Griež dvēs'li kā zobins trīts...

Man jāklīst kā ar ubagaŗtarbu,
Man aukstumā locekļi trīc — — —

Ne domu, ne vārdu, ne darbu...
Gars bezgaitas miglā tīts...

1904.

Kas netiklībā grimis...

Par velti asaras, puķes
Un visas cenšanās:
Kas netiklībā grimis,
To neglābs vairs nekas!

Tu viņu pamācīsi —
Viņš tevi neklausīs:
Viņš tādas pašas pēdas
Ik katru dienu mīs...

Tu runāsi ar šausmām —
Tas sastings, nodrebēs! —
Bet atkal drīzā laikā
Viņš spēku iztērēs...

Kas netiklībā grimis,
To neglābs vairs nekas! — —
Par velti asaras, puķes
Un visas cerības!...

1904.

Tevis dēļ...

Ak, Kungs, Tavi ļaudis Tevi atstāj'ši,
Tava derība, Tavi altāri lauzīti,
Tavi baušļi svēti
Aizmirsti lēti
Un Tavi pravieši nokauti!...

Bet ja vēl priekš Tevis kāds centīsies,
To ārprātā grūdīs, lamās un smies...
Viens atlicies es — —
Mani nonāvēs!...
Tevis dēļ, Kungs, es esmu bargi dusmojies!...

1904.

Projām ietu...

Projām ietu, tā kā putna spārniem skrietu
Es uz citu zemi, citu vietu! —

Te pa gaisu rudens vēji lapas triec,
Lapas triec, raud žēli, kokus liec...
Augšā — klejo vienmuļīgi mākoņi,
Lejā — lietus sit pie loga gauži, dreboši...
Galva grūtu domu pilna rītā, vakarā — — —
Slimā sirds nekad te manim netiks vesela!

Projām ietu, tā kā putns spārniem skrietu
Es uz saules zemi, gaišu vietu!...

1904.

Ilgu liesmās tvīku daudz...

Ilgu liesmās tvīku daudz:
Ai, cik grūti, grūti!
It kā slogi sirdi žņaudz — —
Dieviņ! asaras sūti!

1904.

Padibenes.

Nu lepnās acis izdzisušas,
Drīz mati balti būs, kā krīts
Un mūža dienas nodzīvotas —
Viss izbaudīts, viss izbaudīts!

Nav katram dzīves groži stīvi, —
Bet bieži, bieži atgadās,
Kur netraucēts kāds jautri, brīvi
Var dzīvot tā, kā patīkas...

Tas trakām, kaislām dziņām klausīs —
Būs baudās katris brīds tam gārds —
Viņš grēkos... Bet tad viņa ausīs
Degs nāvi vēstošs praviešvārds!

Viņš jaunu dzīvi sāks?... Ak, we blu!...
Mūžs nelietīgi aizvadīts...
Viss aptraipīts... viss samīdīts...

1904.

Nevaru...

Es ar savu jūsmīgo
Sirdi grūti ciešu:
Sīmtas ainas ķeņas klāt
Viņu uztraukt, kustināt — —
Drīzi dusēt iešu...

1904.

Gals nāk! Gals nāk!...

Tik kaira un daiļa... vingri
Pa logu tu izliecies...
Tevī noskatās ļaudis... ar' manim
Tiktos tevī raudzīties!...

Cik ilgi tu būsi šķīsta?...
Biezi tvaiki pār pilsētu...
Un visi ļaudis te grīļo
Kā pa dzērumu — reibumu — —

1904.

Plaisma.

Ilgu liesmas
Man neizdzistu:
Tavā priekšā
Es ceļos krītu;
Tevi pie savām
Krūfīm spiestu,
Tavas bēdas
Tev līdzī ciestu!...
Bet... asaras smagas
Iz acīm man rita:
Tu esi cita...
Tu esi cita — — —

1904.

* *
*

Es neskatos atpakaļ... aiz sevis
Kaut ko smagu atstāju:
Pelēkas mitras sienas, dubļainas ielas
Un gaisu tvaikainu.

Nu apkārt man tuvi tāli
Mirdz saulainas ielejas,
Pa zaļgano pļavas zāli
Deg kristalla asaras...

Te, dabā — cik mīlestības,
Cik sirsnības, laimes šķīe! — —
Es atskatos — — — kāpēc man gribas
Uz Sodomu atpakaļ iet?

1904.

Laimes bads.

(Dzejols priekš manis viena paša.)

Es mirstu aiz laimes bada:
Ar ērkšķiem mans dzīves taks —
Un vairāk gad' no gada
Es tieku nabagāks...
Kā centos, lai iegūtu tevi!...
Ko panācu? — It nekā! — —
Es esmu pats ar sevi
Vislielākā nemierā!

1904.

Nostāsts.

Tu kā tauriņš jautri
Lidināji, —
Tad iz saules stariem
Tumsā gāji...

Tumsā šņāca
Rudens vēji — —
Spēki sīka...
Nobālēji...

Tavus sapņus raka
Kapu kalnā. — — —
Viena puķe mira
Rudens kalnā.

1904.

No mutes uz muti...

Kad tautai bij grūtumos, sāpēs
Dzert rūgtas asaras, —
No mutes uz muti gājāt
Jūs, dziesmas un pasakas! —

Nu lepnajā brīvības saule
Degs mūsu birztaļās...
Ak, ejat no mutes uz muti
Jūs, dziesmas un pasakas!

1904.

Trīc kaislas pianino skaņas...

Trīc kaislas pianino skaņas,
Pār alus kausiem putas grūst,
Ķērc ļaudis, reibuši bez maņas,
Tvans smacējošs caur telpām plūst...

Te staigā būtes sārtas, maigas,
Tik kairinoši tērpušās,
Starp viņām — neredzamas, baigas —
To māsas — Šausmas lidinās...

Un atkal durvis veņas vaļā:
Nāk iekšā cilvēks piedzēris...
Tas šonakt' dzīvē trakā, zaļā
Sev, Dievam, visam pazudis!

1904.

Dzeltenās kapsētas smiltis...

Tev acis — debesis zilas,
Kā dienvidus saule dzirkst,
Un dzīvības dārgajā straumē
Tavi Herakleslocekļi spirgst...

Tev lūpas caur ūsām slaidām
Rāda smaīdu rožainu — — —
Ak! dzeltenās kapsētas smiltis
Ņems tavu skaistumu!...

1904.

Mīlestībai.

Caurām naktīm ilgās
Sārtie vaigi tvīkst;
Caurām naktīm ilgās
Sārtie vaigi nīkst. — —
Mīlestīb, tu lasi
Tik daudz asaru...
Mīlestīb, tu prasi
Tik daudz upuru...

1904.

Nāvēta griba.

Gurstu, brienot staignā nāves plienā — *)
Neciešami vienmuļīgas ainas: lietus, sniegs...
Un tā paiet viena diena, otra diena — —
Teic, kad beigsies ilgais gara miegs?

Lai — kaut mirklī! — nozustu šīs mokas
Un lai cīņās brīvi uzelpotu krūts!
Liesmot, starot! — — Slīgst bez spēka rokas,
Nāvesvampirs miesas spēkus sūc!

1904.

Skarbs akords.

Pār manu dzīvi klājies
Melns nelaiimes mākonis...
Es — asaru pilns, izmisis,
Līdz nāvei noskumis!

Es lūdzos... bet neklausītas
Mirst manas lūgšanas!
Es rokas pret debesīm ceļu —
Man neizdodas nekas!

1904.

*) Vārds „pliens” šeit provinciālists. K.

* *
*

Kad uzkrīt man nelaiimes slogi,
Kad jātveŗ asaru trauks,
Tad steidzos es uz Tevi — —
Mans dārgais, mans dārgais draugs!

Tavus zeltainos matus es glāstu,
Slīgst galva uz tavas krūts — —
Ar trīcošu sirdi tev stāstu,
Cik skumji, kad liktens grūts...

Tev stāstu, ka mana saule
Aiz melniem mākoņiem riet
Un ka mani bezspēka soļi
Uz leju, uz leju iet...

Ap kaklu, tev, mīļais, krītu,
Pēd-pēdējs sirds ledus kūst,
Es tevī vis' pasauli mīlu...
Mums asaras kopā plūst — — —

Bet kad man labi klājas
Un cerību vēji dveš, —
Es projām no tevis steidzos,
Tev palieku auksts un svešs...

1904.

Bet tu...

Briestošas krūtis... nav skūpstiem beigu...
Sarkanās kaislību rozes zied...
Greznā, pilnā izdzīves steigu,
Jaunība gaviļu dziesmas dzied...

Bet tu — — tik pa nomalu soļot vari — —
Apmicīgs rudens mākons tur raud,
Trūkumu-purvi tur, asaru-atvari,
Kokos jau izmīsas-viesulis gaud'...

1904.

Operāciju galds.

Mulst prāts... zūd elpa... locekļi trīc...
Cik ātri tas!... cik negaidīts!...
Pret sienu bailēs galvu sist!
Tik' zemē krist un izsamist!

Man acu priekšā — — ziedons jauks
Un nākamības darba lauks,
Brīvas runas, mīļās skatieni...
Kas par jūsmām, kas par izdzīvi!...
Bet mežos ziedoņa balsis dzied
Un tautā viss uz augšu iet — — —

Vērt acis — — aizmigt. — —
Žēl! ak, žēl!...
Man dzīvot vēl! Man dzīvot vēl!

1904.

Lai verdziskās saites nost!...

Cik ilgi dien=naktīs man asaras liet?
Ak, kādā galā lai viss tas iet?!...

Vēl jūtu es tavus skūpstienus,
Tavs tēls man garā pie krūtīm dus.

Ik vakarus, kad es apgulstos,
Par tevi tad sapņot nododos.

Ak, neej projām — man tevis žēl!
Mīļais, vismīļais, paliec vēl!

Priekš tevis pat savu dzīvību
Es, līksmu pilna, ziedotu!

Bet — trīsas caur visiem kauliem skrien —
Spožs gredzens mani pie cita sien —

Pie vīra rupja, baudnieka
Un veikalnieka, tumsoņa...

Tam jaunības mulsumā atdevos —
Cik rūgti, cik rūgti alojos!

Dienādienā man, viņu nemīlot,
Priekš viņa koķetēt, liekuļot...

Kaut manim kāds mācītu, rādītu,
Kā atrast no lāsta šā izeju!

Bet dvēs'lē tik vienas domas most:
„Lai nost — lai verdziskās saites nost!...”

1904.

* *
*

Prom dosimies pasaulē jaukā —
Te nemitošs lietus līst
Un vienmuļā debesslaukā
Tik' pelēki mākoņi klīst...
Bet ja ar' te zieds kāds plauka, —
Tā drīz vien nepazīst:
Tam aukstajā rudenā aukā
Viss greznums bāl un šķīst.
Un ledainiem pirkstiem brauka
No kokiem sals lapas — tās vīst,
Un kapsētas zvani te kaukā,
Tie šausmīgi dzīvību nīst...
Te, dzeņot no asaru trauka,
Sirds grūtsirdībā vaj plīst — — —
Ak, dosimies pasaulē jaukā, —
Te nemitošs lietus līst...

1904.

Cik riebīgi!

Starp kairajām bajaderēm
Jūs smējāt un līksmojāt
Un visu, ko daba sniedza,
Jūs kāri baudījāt.

Jūs lietojāt — — — — —
Un alu negardu;
Jūs apdzērāt godu, spēku
Un daiļu augumu!

Tā šodien un tā bez gala,
Līdz kapsētā pulkstenis sit...
Ai, šādas riebīgas lietas
Kauns citiem pastāstīt!

1905.

Mana jaunība...

Nogurusi straujā sirds...
Vienmuļš katru dienu...
Vecums? jā, daudz matos mirdz
Sudrabpavedienu — — —

Tu pie krūts man... laimībā...
Mīlas vārdus dvesi...
Vēlu! — Mana jaunība,
Ak, kur nu tu esi?!...

1905.

* *
*

Kur nu sapņotās dziesmas, darbi, dzīve?...
Galva uz leju slīga...
Mana dzīve,
Cik tu nelaimīga, nemierīga!...

Ziedus, kuŗi plauka man,
Dusmās kājām spārdu:
Katru brīd' daudz ausīs skan
Ļaunu, rupju vārdu...

Grūti!... Mati sirmo jau...
Ak, kā projām ietu! —
Bet spārnu nav,
Lai skrietu!

Brūces, ko sev darīju,
Te dziļāk miesā dzeļas — — —
Kur lai prieku, cerību
Sirds smeļas?

1905.

* *
*

Tumšas rudens dienas,
Mīlas asaras,
Kaislas ilgošanās,
Veltas cerības — — —

Tevis dēļ cik daudzi
Manim jācieš bij...
Nezinu, kā sodīt
Tevi — Ofēlij!

1905.

Agōnija.

Tvīkst vaigi vasaras saulē,
Nejūtos noguris vēl.
Daudz darba, daudz darba!
To atstāt žēl...

Dārgā, sniedz šurp savas mīļās rokas
Mūži... smagi slogi virsū brūk!
Hah! Neizciešamas mokas!
Visi... prāti... jūk!...

1905.

Mūsu brāļi...

Mūsu brāļi grūtumos dzima
Un rūpēs un asarās — —
Bez saulītes aizgāja— grima
Viņu bezziedu vasaras...

Mūsu brāļi sviedros tvīka
Un darbnīcu putekļos,
Zem darba nastas tie līka,
Diloņklepus mocīja tos.

Mūsu brāļi atpūtas brīdī
Savus spēkus vēl vairāk dzēsa;
Mūsu brāļi izprieku brīdī
Savas brūces vēl dziļāk plēsa — — —

1905.

No tālienes...

No tālienes tevi es redzēju,
Ne soli tuvāk tev netiku.

Ilgu gadi velti dzīvoti;
Tu tālumā — miglā man izzudi — — —

Cik tukša sirds, cik bēdīgs prāts!
Tu tikai sapņos pie manis nāc — — —

1905.

* *
*

Nevaru mierīgi nolūkoties,
Ļaudis kā sāpes un badu cieš!
Ak, šīs ainas, bēdīgās ainas
Sirdi kā naža asmenis spiež.

Badu tie cieš un sāpēs mostas:
Pirtiņa — — mitrums — — dūmi vēl —
Nebaltas dienas — nebaltas naktis — —
Cilvēku... grimstošu cilvēku žēl!

1905.

Aiz pārmēra baudas.

I.

Kaislā sirds!
Ikdienā
Straujot rimsi:
Nemitošās baudās
Grimsi...
Tevi baidīs
Trīsas un sala — —
Tavām kārbām
Nebūs gala — — —

II.

...Un arvienu vairāk
Tevi ņems šis lāsts — —
Tavas dzīves trauks
Tiks apkārt gāzts...
Tavi mati balos,
Tavi pleci līks,
Dvēs'le tiks tukša,
Domas sīks...

1905.

Piemīnai.

Dienas spirtās, brīnumainās!
Nerīma, bet kaisa prāts,
Kādi mērķi, kādas ainas —
Daudz kas tika izdomāts!

Abi meža=ceļos gājām,
Klīdām laukos, upmalā...
Dzīves cīņām spēku krājām —
Ai, kā sirds tad viļņoja! — —

Nu man dzīve skumja tapa:
Smaga sirds un metas aukst'...
Bet uz tava agrā kapa
Līlijas un rozes plaukst...

1903.

Mans Dievs...

Sāp! sirds vaj pukstēt stājas!
Ciest, mocīties apnicis...
Nu man vairs ne draugu, ne mājas — —
Mans Dievs mani atstājis.

Ne ceļa, ne mērķa, ne mājas!
Es esmu izmisis!
Sāp! sirds vaj pukstēt stājas!
Mans Dievs mani atstājis.

1905.

Nospiesta sirds.

Grūti, grūti pastāvēt
Tumšā brīdī,
Kad no kapa atrodies
Tikai sprīdi!...
Dzīve par tavām nelaimēm
Smējās gardi,

Tavas jūtas nāvēja
Asi, rupji vārdi...
Visi no tevis nu atraujas,
Kā no ļaunuma kāda,
Un ar pirkstiem uz tevi tie
Nekaunīgi rāda.
Acis tev pāri plūst — —
Nopūta smaga, lēna...
Kurp iet? kā dzīvot?...
Sirdī tumša ēna — — —

1903.

* *
*

Es brienu pa nāves purvu,
Man patīk brist pa to...
Viss aprasts... un bailes, šausmas
Vairs sirdī neviļņo...

Nesniedz man, glābēj, roku —
Es nesaņemšu to: — —
Eju pa kaislību taku,
Taku staigāto...

1903.

Vaj acis aizvērt?...

Cik smaga krūts, cik nemierīgs prāts,
Un dzīvi simtām likstas māc!
Šņāc lietus; augšā mākoņos dārd:
Augšā mākoņus zibeņi pušu spārd'.
Vaj acis aizvērt? bailes ciest? —
Dabai krūti pretī griezt!

1905.

* *
*

Miers man zudis, rimis,
Klīstu vientuls te,
Dziļās domās grimis,
Skumjām dvēselē...

Hades ļaunie gari
Mūsu gaisos brauc:
Ienaidnieku bari
Heretriju jauc.
Grūti baiļu laiki:
Persiets virsū brūk! —
Te — — kā dūmi, tvaiki
Stiprais pretspēks jūk:
Glābējs atgadījās,
Kas to zemē liec
Un iz savas zemes
Prom pār jūru triec — — —

Dzirdu kaŗa tauri,
Šķēpi, bruņas skan...
M i l t i a d a l a u r i
N e d o d m i e r a m a n !

1905.

Katru rītu...

Pašapziņas gaismas stars
Kad pār mani aus's?...
Katru dienu jādzeŗ man
Baudu nāveskauss...

Katru dienu daimons man
Ausīs kaisli čukst;
Sirds ik dienas izdzīvē
Kaisli pukst...

Bet pēc nakts man zeme sāk
Līgoties un irt:
Katru rītu — uzmodies —
Vēlos mirt — — —

1905.

Aiziet, atstāt!

Ak, prom no šiem čuguna krustiem,
No veciem pagrabiem,
No marmora monumentiem,
Saulē karsušiem akmeņiem!

Gurst domas, aizraujas elpa,
Pilns trūdu un tvaiku gaiss,
Un visā plašajā telpā
Te lido nāves baiss...

Kapu sēta, atstāt tevi
Un atpakaļ neatnākt
Un aizmirst pasauli, sevi
Un jaunu dzīvi sākt!

1905.

Līksmojat, dziedat...

Vecie tūlīgi dusēt taisās,
Jaunie pa laukiem vēl līksmot grib,
Līgojot, smejojot uz pļavām tie steidzas —
Puškotas salmu cepures zib.

Ejat... mēs nomaļus klausīsimies,
Gaisos kā smieklī un dziesmas trīc...
Arī mēs reizi tā... jau vecums klātu...
Līksmojat, dziedat... vēl tālu rīts!

1905.

Tumša diena.

Pa gaisu pelēki mākoņi klīst,
Pa lāsei uz loga rūtīm līst...
Viss plaukums mirst —
Jau lapas birst!...
Un sirds aiz skumjām man vaj plīst...

Pie mūsu laimes debesīm
Mēs velti pēc saules meklēsim:
Darbs neiet no rokas,
Bet sirdī tik' mokas...
Cik tumša diena! Draugs, iedzersim!

1903.

Pēc nakts.

Vīns, glāsti, neīri skūpstī
Un apziņas tukša nakts — —
Un projām nākotne spožā,
Miers, laime — viss kapā rakts!

Sirds viļņoja dzīves priekā,
Bij debess loks dzidri-zils!
Ne kādas kaites, ne baismas,
Un staroja sapņu-pils! —

No puķu klajuma krīti
Uz leju, kur rudens nakts...
Nu projām nākotne spožā,
Miers, laime — viss kapā rakts!

1905.

Vēl vakara cēliens tālu.

Vēl vakara cēliens tālu...
Maz ceļa vēl nogājis,
Bet jūtos tik dziļi es aizlauzts,
Tik noguris, noskumis!

Krīt gurdeni rokas gar sāniem
Un dvēseli skumjas krat'...
Un gribas man atslīgt zemē —
Augš' necelties vairs nekad.

1905.

Skati tālē.

Mirdzošas, miglas baumas bez skaita,
Mūžīga tāle priekš acīm vien...
Zemei līdz, savā ikdienišķā gaitā,
Draudoši planētu giganti skrien — —

Kas par skatu šausmīgu, baigu!
Nevaru izturēt! prāti stingst
Krītat ceļos, aizklājat vaigu —
Zeme, ap sauli skrejot, žvingst!

1905.

Hellada.

Tēvu zeme svētā,
Dzejas, dailes valsts,
Dievu izredzētā,
Glābējs, sargs un balsts!

Sen gar taviem krastiem
Skati kavējas: —
Pirejs kuģu mastiem,
Redzu, rotājas...

Laivas gaitu cēlu
Egejjūrā slīd,
Un daudz staltu tēlu
Akropolē spīd...

Plaši olīvlauki,
Klintis, tempļi, pil's...
Un pār visu — raugi —
Debess klajums zils...

Tēvu zeme dārgā,
Heras šūplis cēls!
Dievs lai tevi sargā,
Partenos'as tēls!

Zināms viss: — te, Tēbās,
Kadmas cilšu zars...
Skumjās jūrā devās
Atēniešu cars...

Tavos krastos mita
Likurgs — dievu draugs;
Maratonos krita
Asinīm viss lauks...

Tēvu zeme svētā,
Acsraugs sargājams,
Filozofu sēta,
Debes' dailes nams!

Skatos: teatronī
Ļaužu drūzmas lied;
Perikls lēnā tonī
Kluss pa ielu iet...

Viņu sagaidīja —
Darbs kad padarīts —
Mīļā Aspazija,
Fidijs, Euripids...

Bet uz ielas lielās
Ziņkārīgi steidz
Ļaužu bars: uz ielas
Sofists runu teic — — —

Tēvu zeme svētā,
Acsraugs sargājams,
Filozofu sēta,
Dzejas, dailes nams!

1905.

Apatija.

Bij neuzaudzis viss, ko sēju...
Nekas vairs nespēj prieku dot!
Kaut centos, cietu, — neiespēju
Es savu dzīvi iekārtot...
Nav spēka sev' no miega brīvot;
Gars vājš un maldi neapnīk...

1905.

* *
*

Uz pirkstu galiem — tik klusi tu nāci
Un bailīgi apkārt raudzīties sāci...

Pavecas drānas, vaļēji mati,
Cik bāla, cik novārgusi tu pati!

Visapkārt līgojās koki, krūmi —
Pār ataugu šņāca vēji drūmi —

Savu baudu un kaislību upuži —
Savu bērnu tu grāvī iemeti — — —

Un tad tu zemē ceļos kriti
Un lauzīji rokas un galvu siti...

1905.

* *
*

Iesākts daudz kas, bet ne galā vests,
Afroditai tik daudz ziedu nests,
Spēks sen meldu tekās iztērēts,
Kauliņš kritis — cīniņš pazaudēts;
Galvā sirdsapziņas bulta trūd,
Cerības un dzīves prieki zūd — — —
Ceļa spieķi viņam pasniedziet,
Lai viņš iet — uz postu iet!
Es sodu sevi — — strādāt, dzīvot
Vairs nepatīk, vairs nepatīk!

1905.

Vera.

Tu, mīklainā, aukstā sievietē,
Sen līksmai dzīvei tu miruse:
Daudz ciest tev bija;
Tev padarīja
Par tādu bēdas un nelaime.

Tu auksta — bet jūtas sirdsdzelmē tev snauž,
Tik reti tās ceļu uz āru lauž...
Nost pagriezies tu,
Kad mīļais sniedz skūpstu —
Tev netīk, ka mīlas rokas glauž.

Tavu ledaino sirdi es sildīšu,
Tevi ziedoņa jūsmām pildīšu,
Un mīlēšu tevi
Vēl vairāk, kā sevi!
Tavas dienas es baltas darīšu.

1903.

Sodāmais.

(Ilustrācija iz 1905. g. XII. — Baltijas notikumiem.)

Cerību daudz bija jauko:
Sapņoji par nākotni,
Tēva māju darba lauku,
Izredzēto zelteni...

Pārticība, gods un glaime,
Miesas jaunas spēcīgas...
Kāda apskaužama laime!
Dzīvot — jā, liels prieks gan tas!...

Diez', kā nāca... kaņģatiesa
Drīz pie staba tevi sies —
Un ar troksni tavā miesā
Piecas lodes ieurbies — — —

1905.

Kauns.

Nakts pagāja reibu sapņos;
Nu — atmodies — raugos: kur tu?...
Ak, bijušo atcerot, vēlos,
Kaut gaisma vairs neaustu!

Bet bildes, kas sienu man rotā
Un plauktā grāmatas
Ar sāpīgiem, sēriem smaidiem
Uz mani noskatās — — —

Nāc, pērkon! Sirds nospiesta, smaga...
Pats sevi es ienīstu!
Nāc, pērkon! nāc, pērkon, un dārdi
Pār manu nespēku!

1905.

Dvēseles slimība.

Tā ilgāk nevar... Kādas mokas!
Nav dvēs'lei miera it nekur:
Ap sirdi ilgučūskas lokās —
Es skumjās klīstu šur un tur...
Ap mani viņo dzīve skarba;
Man grūtsirdībā spēki mirst,
Kaut darba tik daudz — tik daudz darba,
Ko strādāt: rakt un celt un cirst...

Jau domu strāvas iesāk mitēt.
Dziest mūža zieduvasara — —
Pār nobālušiem vaigiem ritēt
Steidz dažā karsta asara...
Par tevi vien tik' jūtas krūtī,
Sirds smaga, izsamisis prāts...
Tā ilgāk nevar... Ai, cik grūti!...
Aiz ilgām mirstu... Nāc, jel nāc!...

1905.

Visu mūžu!

Kaut gurdeno miesu man māca
Sen — slimība, trūkums, bads, —
Nekā viņi nepanāca:
Droši nākotnē raugās skats!
Lai nemieru kapā grūžu, —
Daudz izmisā sasniedzu:
Es visu savu mūžu
Dzīves cīņai dziedāšu.

1905.